



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 69/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Miroslavom Bachyncom, Podbiel 177, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14Co/47/2020 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľa**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 12. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (v petite nesprávne uvedené „postupom Krajského súdu Nitra“, pozn.) v konaní vedenom pod sp. zn. 14Co/47/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie 4 000 eur.

2. Podľa čl. XI bodu 4 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 v znení jeho dodatku č. 2 z 27. septembra 2023 (ďalej len „rozvrh práce“) bola predmetná vec, pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Jane Laššákovej, pridelená sudcovi spravodajcovi Ivanovi Fiačanovi, ktorý sa v súlade s čl. II bodom 3 rozvrhu práce stal členom druhého senátu ústavného súdu.

3. Podľa čl. XI bodu 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 veci patriace do pôsobnosti senátov ústavného súdu, ktoré boli pridelené sudcom spravodajcom pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto rozvrhu práce,

prerokujú senáty v pôvodnom zložení. Na základe toho rozhodol o ústavnej sťažnosti senát uvedený v záhlaví tohto uznesenia.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) 25. augusta 2017 domáhal proti žalovanej zaplatať finančnej sumy 50 266,60 eur s prísl. Rozsudkom sp. zn. 50C/28/2017 z 23. januára 2020 okresný súd žalobu sťažovateľa zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. Sťažovateľ napadol rozsudok odvolaním.

5. Dňa 15. apríla 2020 okresný súd predložil spis krajskému súdu. Sťažovateľ podal 15. augusta 2023 sťažnosť na prietahy. Podpredseda krajského súdu v upovedomení zo 7. septembra 2023 uviedol, že vo veci sťažovateľa nebolo krajským súdom rozhodnuté z dôvodu vysokého nápadu a personálnych problémov príslušného senátu. V napadnutom konaní zistil nečinnosť a sťažnosť vyhodnotil ako dôvodnú. Za vzniknutú nečinnosť krajského súdu sa ospravedlnil a oznámil prijatie opatrenia spočívajúce v zaradení veci medzi sledované prípady z hľadiska bezprietahovosti a plynulosti až do rozhodnutia a vrátenia spisu súdu prvej inštancie.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k jednotlivým skutočnostiam, ktoré sú rozhodné pre posúdenie prietahov, uviedol, že zložitost' veci ani jeho správanie neprispeli k zbytočným prietahom v napadnutom konaní. Označené práva sťažovateľa boli porušené postupom krajského súdu a jeho nečinnosťou. Podľa sťažovateľa, vychádzajúc z obsahu odpovede podpredsedu krajského súdu, nie je ani predpoklad skorého rozhodnutia veci.

## II.

### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

9. Pri hodnotení, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (a jemu zodpovedajúcej právu na prerokovanie veci v primeranej lehote), ústavný súd v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva berie do úvahy i) zložitost' veci vrátane povahy sporu a jeho významu pre účastníka konania; ii) správanie účastníka konania

a iii) postup súdu. Ústavný súd v rámci prvého kritéria pritom prihliada aj na význam predmetu sporu pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

10. Ústavný súd tiež poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie každý priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 221/05, I. ÚS 550/2020, II. ÚS 246/2022). Ústavný súd už vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacoch sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06). Je tiež potrebné dodať, že skutočnosť, že súd nevykonáva žiadne úkony, nemusí nevyhnutne znamenať, že nekoná a vecou sa nezaobera (III. ÚS 106/2018, II. ÚS 249/2021). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, I. ÚS 96/2011, III. ÚS 653/2022).

11. K otázke posudzovania dĺžky konania a jej ne/primeranosti ústavný súd pripomína, že túto nemožno vyjadriť numericky, lebo je podmienená objektívne charakterom prejednávanej veci a musí byť skúmaná s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, zložitnosť veci, požiadavky na vykonávanie dokazovania v priebehu konania, ako i správanie účastníkov a samotného súdu; do úvahy je pritom nutné vziať i to, čo je pre sťažovateľa v konaní predmetom sporu, resp. jeho význam pre účastníkov konania.

12. Predmetom konania v posudzovanej veci je žaloba o určenie povinnosti žalovanej zaplatiť finančnú sumu, ktorá patrí do bežnej agendy všeobecných súdov. Ústavný súd podotýka, že predmet sporu nie je časovo zvlášť prioritizovaný. Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, tento aspekt sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nerozvinul, preto nemožno bez ďalšieho prisvedčiť, že ide o vec s mimoriadnym významom pre jeho ďalšie právne konanie vo vzťahu k žalovanej. V správaní sťažovateľa ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by prispeli k celkovej dĺžke konania.

13. V ústavnej sťažnosti predloženej sťažovateľom je v petite označený za porušovateľa krajský súd, ktorému vec napadla 15. apríla 2020. Zo skutočností zistených dopytom na všeobecné súdy je zrejmé, že krajský súd o odvolaní sťažovateľa rozhodol potvrdzujúcim rozsudkom 17. októbra 2023. Spis bol z krajského súdu vrátený súdu prvej inštancie 27. októbra 2023, ktorý následne zabezpečoval doručenie písomného vyhotovenia rozsudku krajského súdu stranám sporu. Z uvedeného teda vyplýva, že krajský súd vo veci rozhodol krátko po doručení upovedomenia o prijatí opatrení (jeden a pol mesiaca) a krátko po podaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa (jeden mesiac). Ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie pred krajským súdom teda trvalo 3 roky a 6 mesiacov, čo nezodpovedá požiadavke hospodárnosti konania.

14. V súvislosti so samotným procesom rozhodovania krajského súdu je potrebné uviesť, že krajský súd síce v rámci napadnutého konania urobil „len“ jeden úkon, a to verejné vyhlásenie rozsudku 17. októbra 2023, čo sa na prvý pohľad môže javiť ako jeho „nečinnosť“. Avšak v prípadoch, keď súd druhej inštancie rozhoduje o podaných odvolaniach proti rozhodnutiam prvoinštančných súdov, je jeho úlohou posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom v danom prípade musel krajský súd na základe podaných odvolaní preskúmať správnosť

a zákonnosť rozsudku okresného súdu ako celku, resp. vo všetkých jeho výrokoch. Teda aj keď spravidla krajský súd nevykonáva vo veci „stranou sporu viditeľné“ procesné úkony (nie je ani povinný nariadiť pojednávanie), neznamená to, že sa vecou nezaobera a že je v odvolacom konaní nečinný (napr. I. ÚS 411/2020). Z tohto uhla pohľadu bolo potrebné nazerať aj na napadnuté konanie. K postupu krajského súdu je zároveň potrebné uviesť, že k rozhodnutiu vo veci došlo po pridelení veci novému zákonnému sudcovi, pričom v okolnostiach danej veci treba prihliadnúť aj na nutnosť naštudovania veci týmto novým zákonným sudcom.

15. Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa o dôvodnosti jeho sťažností na prieťahy v konaní podaných predsedovi krajského súdu ústavný súd uvádza, že aj keď taká sťažnosť bola vyhodnotená ako dôvodná, to neznamená, že tieto prieťahy majú zároveň nevyhnutne aj ústavnoprávny rozmer (III. ÚS 75/2022, II. ÚS 244/2021).

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd hodnotí postup krajského súdu v posudzovanom napadnutom konaní ako ojedinelý prieťah. V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci s prihliadnutím na skutočnosť, že v merite veci v čase rozhodovania ústavného súdu už bolo vo veci sťažovateľa rozhodnuté (bezodkladne po sťažnosti podanej predsedovi súdu na prieťahy v konaní), čím bola odstránená sťažovateľom namietaná nečinnosť krajského súdu, postup krajského súdu nevybočuje z medzí ústavnej akceptovateľnosti, teda nedosahuje mieru ústavnej relevancie, a tak ani neodôvodňuje záver o vyslovení porušenia sťažovateľom označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. II. ÚS 37/2020).

17. Ústavný súd konštatuje, že zistená nečinnosť krajského súdu vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania a všetky okolnosti daného prípadu nedosahuje takú intenzitu, ktorá by nasvedčovala, že došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že sťažovateľ k svojej ústavnej sťažnosti síce priložil plnomocenstvo na zastupovanie advokátom, avšak toto plnomocenstvo znelo výslovne na zastupovanie vo veci podania ústavnej sťažnosti pre porušenie práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 50C/28/2017. Ústavný súd v zhode so svojou judikatúrou považuje za potrebné zdôrazniť, že zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu presne vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje. Vyplývajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že predložené plnomocenstvo (udelené 5. septembra 2022, pozn.) nebolo udelené advokátovi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom (ako obligatórna náležitosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom v zmysle § 43 zákona o ústavnom súde) vo veci podania ústavnej sťažnosti proti postupu krajského súdu v napadnutom konaní, čo zakladá aj dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí (II. ÚS 154/2019, II. ÚS 318/2020).

19. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 29. februára 2024**

**Peter Molnár**  
**predseda senátu**